

KINA FRA FATTIGT U-LAND ÅR 1900 TIL STORMAGT I DAG

Foredrag og film ved Gunner Steenberg

Tirsdag 8. sept. fra 14.00 – ca. 16.30 i rødt lokale.

Foredraget belyser det gamle Kina fra ca. 1900 til 1949. Politisk går Kina fra kejserrige indtil 1912, over Republikken Kina 1912 – 49 til Folkerepublikken Kina 1949. Kina var jo et gammelt bondesamfund. Særlig vægt lægges derfor på livet på landet. Også livet i hovedstaden Beijing belyses - bl. a. af Nordahl Grieg, ham med "Kringet af fjender". Shanghai, kaldt "Østens Paris, behandles indgående: økonomi, kultur, kriminalitet og prostitution. Samt "Little Vienna", den jødiske ghetto bestående af tyske og østrigske jøder, der var flygtet fra Hitlers jødeforfølgelser i 1930'erne. Kina er præget af den tragiske borgerkrig mellem Chiang Kai-sheks regeringshær og Mao Zedongs befrielsehær 1927-49. Samt af den grusomme krig, som Japan førte i Kina 1937-45. Et lyspunkt er danske Bernhard Sindberg fra Aarhus, der under Japans massakre på hovedstaden Nanjing 1937 optræder som en dansk Oscar Schindler og helt modigt redder tusinder af kinesere fra døden. Hele foredraget er ledsaget af talrige billeder fra samtiden, som bringer det gamle Kina tæt på tilhørerne.

Tirsdag 15. sept. fra 14.00 – ca. 16.30 i rødt lokale.

Vi ser filmen "Den sidste kejser" af den italienske mesterinstruktør Bertolucci fra 1987. Filmen er med danske undertekster. Her følger en kort omtale. Filmen begynder i Beijing 1908, da den 3-årige Pu Yi kronet som kejser af Kina. Men 3 år efter afskaffer revolutionen det gamle kejserdømme, som bliver til Republikken Kina. Livet bag murene i Den Forbudte By fortsætter uændret. Drengen behandles som en gud og må gøre som han vil – blot må han ikke forlade paladset. Tjenerstaben omkring ham forsøger at skjule sandheden for ham. Men hans lærer skotten Sir Reginald giver ham visse indblik i, hvad der foregår udenfor de tykke mure. Som 18-årig er Pu Yi gift med 2 smukke kvinder og lever et ubekymret liv, indtil ny politiske realiteter forstyrrer hans fredfyldte liv. Han bliver med kort varsel smidt ud af "Den Forbudte By" og må med sin lærers hjælp flygte i sikkerhed. Han begår sit livs fejl, da han tager imod et tilbud fra Japan om at blive kejser af Manchuriet. Efter 1945 kommer han først i fængsel i Sovjetunionen og derefter 10 i fængsel i Kina. Efter genopdragelsen løslades borger Pu Yi og lever sine sidste år som gartner – fattig men fri.

Tirsdag 22. sept. fra 14.00 – ca. 16.30 i rødt lokale.

Vi ser filmen "The Flowers of War" (Krigens blomster) af den kinesiske instruktør Zhang Yimou fra 2011. Filmen er med engelsk tale, men filmens stærke billedsprog og enkle fortælling viser tydeligt hele meningen. Filmen bygger på en kinesisk roman, der igen bygger på en dagbog af Minnie Vautrin, amerikansk missionær der som leder af en pigeskole redder mange kvinder fra japanernes grusomheder. Filmen foregår nemlig under den voldsomme japanske erobring af Nanjing 1937 med efterfølgende massedød og massevoldtægt. Konkret handler filmen om en bestemt episode i byens katolske katedral. Her har en amerikansk bedemand, en gruppe uskyldige skolepiger og en gruppe ikke særligt uskyldige prostituerede søgt tilflugt. Midt i krigens gru udspilles inde i katedralen skønne og rørende scener, der vidner om håb, kærlighed og selvpofrelse. Filmen vækker til omtanke i og med den udstiller både den menneskelige ondskab og godhed.

Tirsdag 29. sept. fra 14.00 – ca. 16.30 i rødt lokale.

Foredraget "Folkerepublikken Kina fra 1949 til 2020" belyser den enorme omvæltning af det kinesiske samfund under Mao fra han udråber Folkerepublikken 1949 til hans død 1976. Mao gennemtvinger en række store kampagner. Mest kendt er "Det Store Spring Fremad" 1956-58, som skulle indhente England industrielt på 15 år ved at oprette folkekommuner og starte stålproduktion i baggårdene. Resultatet blev en katastrofe af enorme dimensioner. Kina blev ramt af sult, hungersnød og endog kannibalisme. Ca. 40 mill døde. Maos næste store projekt var "Den Store Proletariske Kulturrevolution" 1966-69/76 var rettet mod kommunistpartiets moderate højrefløj, kaldt revisionister, kontrarevolutionære og klassefjender. Mao appellerer hen over partiet til ungdommen. Rødgardisterne hænger med Maos "Lille Røde" alle klassefjender i byerne. Teenagepiger forvandler sig fra stille skolepiger til fanatiske aktivister, som på massemøder ydmyger alle klassefjender, autoriteter og intellektuelle. Mao-kulten når vanvittige højder: MAO ER GUD! Da kommunistpartiet er ved at miste grebet om den kaotiske udvikling, må selv Mao bremse op og sende rødgardisterne ud på landet. Opgøret med Mao efter hans død 1976 er vanskeligt, fordi næsten hele partiledelsen har støttet Mao i alle årene. Deng Shaoping bliver den nye stærke leder 1976 – 90. Han gennemfører de økonomiske markedsreformer i "De 4 Moderniseringer": privat initiativ i landbrug, industri og handel. Samt "Den Åbne Dør" politik i forhold til omverdenen: grundlaget for den enorme økonomiske udvikling i Kina frem til i dag. Demokratibevægelsen og massakren i Beijing 1989 belyses med en overraskende nyhed. Foredraget slutter med korte glimt af det nye Kina i dag. Foredraget er ledsaget af talrige billeder, som bringer den enorme omvæltning af det kinesiske samfund tæt på tilhørerne.

Tirsdag 6. okt. fra 14.00 – ca. 16.30 i rødt lokale.

Vi ser filmen "To Be" (At Leve) af den kinesiske instruktør Zhang Yimou fra 1994. Filmen har engelske undertekster, men den enkle handling fortælles i et stærkt billedsprog, som klart viser meningen. Filmen handler om en familie, der oplever de dramatiske omvæltninger i samfundet fra 1940 til 1980. Dvs før, under og efter Mao. En film som på bedste vis supplerer foredraget om Kina under Mao. Filmen blev forbudt i Kina. Zhang Yimou og Gong Li, hans kone og skuespiller, fik forbud mod at lave film i 2 år. Mærkeligt: filmens kritik af tiden under Mao er ikke nær så stærk som kritikken i bogen "At Leve" (udkom 1994), som filmen bygger på. Yu Huas bog "At Leve" er populær i Kina ligesom hans øvrige bøger bl. a. "Brødre", som udkom på dansk 2019. Censuren i Kina er åbenbart mere bange for film end bøger.